

ساعت شروع امتحان: ۱۵:۰۰
 زمان امتحان: ۸۰ دقیقه
 تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵

جمهوری اسلامی ایران
 اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره آموزش و پرورش منطقه ۱۶ تهران
دبیرستان نمونه دولتی فرهنگ شهید شریفی
نوبت امتحانی پایان نیمسال اول (دی ماه)
 سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹
 (رشته: ادبیات و علوم انسانی)

شماره صندلی:
 نام و نام خانوادگی:
 کلاس: صابرین ۱ و ۲ و ۳
 پایه: یازدهم

نام دبیر: آقای مسلمی فر
 درس: علوم و فنون ادبی ۲

بارم
 ۲

۱- تاریخ ادبیات.

- ۱-۱- درستی یا نادرستی هریک از گزینه‌های زیر را مشخص کنید. (۰/۵)
 الف- عبید زاکانی در منظومه‌ی رساله‌ی دلگشا، ناهنجاری‌های اجتماعی را به شیوه‌ی تمثیل بیان کرده است.
 ب- فخرالدین عراقی در کتاب لمعات خود؛ سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر نوشته‌است.
 ۱-۲- هر یک از القاب ردیف «الف» را به صاحب خود در ردیف «ب» وصل کنید. (در ردیف «ب» یک مورد اضافی است). (۰/۵)
 الف- شوخ‌طبع آگاه - فروانروی ملک سخن
 ب- شیخ سعدی - خواجه حافظ - عبید زاکانی
 ۱-۳- کدام اثر در مورد بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان نوشته شده‌است؟ (۰/۲۵)
 الف- نوحات الانس
 ب- تذکره‌ی دولتشاهی
 ج- تذکره‌الاولیا
 د- ۱ و ۳
 ۱-۴- «شمس قیس رازی» کدام اثر را در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر به نثری عالمانه نوشته‌است؟ (۰/۲۵)
 ۱-۵- اثر مربوط به هر شاعر یا نویسنده را به او وصل کنید. (در ردیف «الف» یک مورد اضافی است). (۰/۵)
 الف - جامع‌التواریخ، تاریخ‌گزیده، جمشید و خورشید
 ب - حمدالله مستوفی، سلمان ساوجی

۲

۲- سبک‌شناسی.

- ۱-۲- کدام یک از گزینه‌های زیر مهم‌ترین ویژگی زبانی شعر سبک عراقی است؟ (۰/۲۵)
 الف- به کارگیری نشانه‌ی «مر» در کنار مفعول
 ب- جایگزین شدن حرف «در» به جای «اندر»
 ج- درآمیختگی مختصات نو و کهن
 د- به کارگیری لغات عربی به جای فارسی اصیل
 ۲-۲- جای خالی را با توجه به قلمرو ادبی شعر سبک عراقی کامل کنید. (۰/۵)
 در قرن هفتم تا نهم، در قلمرو سبک عراقی قالب رونق یافت و قالب از رواج افتاد.
 ۲-۳- باور به قضا و قدر و باور به اختیار و اراده در شعر به ترتیب از ویژگی‌های فکری سبک کدام گزینه است؟ (۰/۲۵)
 الف- عراقی - عراقی
 ب- خراسانی - خراسانی
 ج- خراسانی - عراقی
 د- عراقی - خراسانی
 ۲-۴- ابیات زیر را بخوانید و دو مورد از ویژگی‌های فکری حاکم بر آن را بنویسید. (۰/۵)
 آتش است آب دیده‌ی مردم / چون روان گشت خشک و تر سوزد - تو چو شمعی از او هراسان باش / کاؤل آتش ز شمع، سر سوزد
 ۲-۵- عامل اصلی کاهش صحت و اتقان مطالب و انحطاط فکری نثر سبک عراقی را بنویسید. (۰/۵)

۶

۳- زیباشناسی.

- ۱-۳- در بیت «بیفشرد چون کوه پا بر زمین / بخایید دندان به دندان کین»، کدام پایه‌ی تشبیه حذف شده‌است؟ (۰/۲۵)
 ۲-۳- در مصراع «گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم» ویژگی مشترک مشبّه و مشبّه‌به چیست؟ (۰/۲۵)
 ۳-۳- نوع تشبیه موجود در ابیات زیر مشخص کنید. (۰/۵)
 الف- علم بال است مرغِ جانت را / بر سپهر او بَرَدِ روانت را
 ب- زندگی آتشگهی دیرینه پا برجاست / گر بیفروزش رقص شعله‌اش در هر کران پیداست
 ۳-۴- کدام گزینه در حوزه‌ی علم بیان بررسی می‌شود؟ (۰/۲۵)
 الف- تشبیه و تلمیح
 ب- مراعات نظیر و استعاره
 ج- مجاز و کنایه
 د- تشخیص و حسن تعلیل
 ۳-۵- با توجه به عبارت «مرغزاری نزه بود که از عکس ریاحین او، پر زاغ چون دم طاووس نمودی و در پیش جمال او، دم طاووس به پر زاغ مانستی.» : (۰/۵)
 الف- وجه شبه در نخستین تشبیه چیست؟
 ب- ادات تشبیه در آخرین جمله کدام است؟
 ۳-۶- هر بیت چند تشبیه دارد؟ (۰/۵)
 الف- مرغ دل تا دام زلف و دانه‌ی خال تو دید / طایر اندیشه‌ام افتاد در دام هوس
 ب- تو همچون گل ز خندیدن لب با هم نمی‌آید / روا داری که من بلبل چو بوتیمار بنشینم
 ۳-۷- در مصراع نخست بیت زیر، یک تشبیه فشرده‌ی اضافی (اضافه‌ی تشبیه‌ی) و یک تشبیه فشرده‌ی غیر ترکیبی (اسنادی) بیابید. (۱)
 از کیمیای مهر تو زر گشت روی من / آری به یمن مهر شما خاک زر شود
 تشبیه فشرده‌ی اسنادی:

